

ЗАТВЕРДЖУЮ

Виконуючий обов'язки директора коледжу

Олег ДЕРЛЮК

Олег Дерлюк 2024 року

Дніпропетровська обласна рада

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СПОРТУ»
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

ПРОГРАМА

освітнього компонента

АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ

**підготовки фахового молодшого бакалавра
зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Світлана ПОЛІТОВА – спеціаліст вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель

Обговорено на засіданні циклової комісії професійної та практичної підготовки

«28» серпня 2024 року, протокол № 1

Схвалено методичною радою

«29» серпня 2024 року, протокол № 2

Голова методичної ради Мам Олена КУДЗІЄВА

Вступ

Програма освітнього компонента **АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ** складена відповідно до освітньо-професійного ступеня підготовки **фахового молодшого бакалавра** спеціальності **017 Фізична культура і спорт** галузі знань **01 Освіта/Педагогіка**

Предметом вивчення освітнього компонента є зовнішні форми й пропорції тіла людини і його частин, окремі органи, їх конструкцію, мікроскопічна будова, системи органів.

Місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі підготовки - при вивченні освітнього компонента здобувачі освіти потребують базових знань шкільного курсу з анатомії людини, основ медичних знань, основ екології, біологічної фізики та біоорганічної хімії, морфологічних дисциплін.

1. Мета та завдання освітнього компонента

1.1. *Метою вивчення освітнього компонента є* забезпечення майбутніх фахівців галузі фізичного виховання, спорту та здоров'я людини науково обґрунтованими знаннями будови людського тіла як об'єкта їх майбутньої діяльності та необхідними практичними навичками.

1.2. *Завданнями вивчення освітнього компонента є* вивчення зовнішніх форм і внутрішньої будови організму людини і з'ясування закономірностей будови органів у зв'язку з їх функціями. Вивчення змін будови людського організму в процесі онтогенезу, відповідно до умов життя, роду занять, фізичних навантажень.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі освіти повинні:

знати :

- рівні організації організму людини;
- будову людського організму, та процеси життєдіяльності;
- анатомічну номенклатуру;
- фізіологічні та функціональні системи людського організму;
- взаємозв'язок будови органів з виконуваними функціями.

вміти:

- характеризувати організм людини як біологічну систему;
- розпізнавати органи та системи органів людини на моделях, муляжах, пластинчастих препаратах;
- пояснювати зв'язок між будовою і функціями органів організму людини;
- опрацьовувати наукову літературу з анатомії людини;
- користуючись методичними посібниками, підручниками та атласом, а також на основі знань теоретичного матеріалу розрізняти м'язи за їх груповими та функціональними ознаками;
- шкіру та її похідні, досконало володіти знаннями про будову молочної залози жінок;
- користуючись методичними посібниками, підручниками та атласом, а також на основі знань теоретичного матеріалу визначати судини великого та малого кіл кровообігу, черепно-мозкові та периферичні нерви.

1.4. Відповідно до ОПП *програмними результатами навчання є:*

PH2 Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією, дотримуватися етики ділового спілкування.

PH5 Застосовувати академічні знання та практичні навички в організації самостійної роботи та розвитку.

PH11 Зміцнювати особистісне та громадське здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя.

PH16 Застосовувати у професійній діяльності знання анатомо-фізіологічних особливостей організму людини під час планування занять фізичною культурою і спортом.

1.5. Відповідно до освітньо-професійної програми даному освітньому компоненту *відповідають наступні сформовані компетентності:*

ЗК1 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК4 Здатність до набуття в процесі навчання або професійній діяльності широких спеціалізованих фактологічних та теоретичних знань.

ЗК5 Здатність до розуміння (усвідомлення) рівня отриманих в процесі навчання або професійній діяльності знань.

ЗК7 Здатність до розв'язання типових спеціалізованих задач широкого спектра, що передбачає ідентифікацію та використання інформації для прийняття рішень.

ЗК8 Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК11 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК12 Здатність визначати роль фізичного виховання і спорту для формування здорового способу життя, збереження та зміцнення здоров'я людини.

ЗК17 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у практичній діяльності.

ЗК18 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК19 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК4 Здатність до використання знань про будову й функціонування організму людини для ефективної розробки індивідуальних та групових оздоровчих, навчально-тренувальних програм.

СК9 Здатність до оцінки та моніторингу рівня здоров'я людини.

СК10 Здатність здійснювати аналіз вікових та індивідуальних особливостей вихованців.

СК16 Здатність до проведення контролю стану організму під впливом фізичних навантажень за функціональними показниками.

На вивчення освітнього компонента відводиться 150 годин/бкредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг освітнього компонента

Модуль I. ВВЕДЕННЯ В ДИСЦИПЛІНУ АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ

1. Анатомія як наука.

Модуль II. АНАТОМІЯ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ

1. Загальна анатомія кісток і їх з'єднань.
2. Предметна міологія.

Модуль III. ВЧЕННЯ ПРО НУТРОЦІ (SPLANCHNOLOGIA)

1. Анатомія внутрішніх органів.
2. Анатомія органів внутрішньої секреції.

Модуль IV. ВЧЕННЯ ПРО СЕРЦЕВО-СУДИННУ СИСТЕМУ (ANGIOLOGIA)

1. Анатомія судинної та імунної системи.

Модуль V. ВЧЕННЯ ПРО НЕРВОВУ СИСТЕМУ (NEUROLOGIA) ТА ОРГАНИ ЧУТТЯ

1. Анатомія нервової системи.
2. Анатомічна характеристика аналізаторів.

Зміст освітнього компонента

Модуль I. ВВЕДЕННЯ В ДИСЦИПЛІНУ АНАТОМІЯ ЛЮДИНИ

1. АНАТОМІЯ ЯК НАУКА

Вступ до анатомії. Предмет та зміст анатомії, її місце серед біологічних наук. Основні етапи формування, анатомії як медичної науки. Рівні організації організму людини. Площини, осі та лінії тіла людини.

Модуль II. АНАТОМІЯ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ

2. ЗАГАЛЬНА АНАТОМІЯ КІСТОК І ЇХ З'ЄДНАНЬ

Вчення про кістки (Osteologia). Загальна анатомія з'єднань кісток (Artrologia).

3. ПРЕДМЕТНА МІОЛОГІЯ

Будова та класифікація м'язів. М'язи голови, шиї та тулубу. М'язи кінцівок.

Модуль III. ВЧЕННЯ ПРО НУТРОЦІ (SPLANCHNOLOGIA)

4. АНАТОМІЯ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ

Травна система. Будова, розвиток, варіанти і аномалії, вікові особливості печінки, жовчного міхура та підшлункової залози. Дихальна система. Сечовидільна система. Будова, розвиток, варіанти і аномалії, вікові особливості органів чоловічої статевої системи. Жіночі статеві органи. Серозні оболонки та їх похідні.

5. АНАТОМІЯ ОРГАНІВ ВНУТРІШНЬОЇ СЕКРЕЦІЇ

Ендокринна система. Розміщення та особливості будови ендокринних залоз.

**Модуль IV. ВЧЕННЯ ПРО СЕРЦЕВО-СУДИННУ СИСТЕМУ
(ANGIOLOGIA)**

6. АНАТОМІЯ СУДИННОЇ ТА ІМУННОЇ СИСТЕМИ

Загальна анатомія серцево-судинної системи. Імунна і лімфатична системи.

**Модуль V. ВЧЕННЯ ПРО НЕРВОВУ СИСТЕМУ (NEUROLOGIA) ТА
ОРГАНИ ЧУТТЯ**

7. АНАТОМІЯ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ

Нервова система. Периферична нервова система. Автономна нервова система.

8. АНАТОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНАЛІЗАТОРІВ

Загальна естезіологія. Органи зору, нюху, смаку. Органи слуху та вестибулярний апарат. Будова шкіри.

3. Рекомендована література

Основна*

1. Анатомія людини: підручник у 3 томах / А.С. Головацький, В.Г.Черкасов, М.Р.Сапін, А.І.Парахін, О.І.Ковальчук. Вид. 6-те, доопрацьоване. Вінниця: Нова книга, 2019. 1200с
2. Анатомія людини. В.Г.Черкасов, С.Ю.Кравчук. – Вінниця: Нова книга, 2015. С.176-184. (навчально-методичний посібник).
3. Черкасов В.Г., Хмара Т.В., Макар Б.Г., Проняев Д.В. Анатомія людини. Чернівці: Мед.університет. 2012. 462 с. (підручник).
4. Самусев Р.П. Атлас з анатомії людини. Тернопіль: «Навчальна книга «Богдан», 2017.
5. Анатомія людини : курс лекцій: навчальний посібник / Ю.П. Костиленко, О.К..Прилуцький, В.Г. Гринь, І.І. Старченко.- Полтава : Гонтар О.В., 2015. - 188 с.
6. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини: підручник. – К.: Медицина, 2015. – 248 с
7. Неведомська Є. О. Нормальна анатомія людини: навч. посіб. для практичних і самостійних робіт для студ. вищ. навч. закл. / Євгенія Олексіївна Неведомська. – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2019. – 66 с.

Додаткова

1. Бріжата А.І. Анатомія людини. Зошит для лабораторних робіт. – Суми: Видавництво СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2011.- 56 с
2. Костиленко Ю.П. Практикум з анатомії людини. – К.: Вид-во Медицина, 2015.
3. Григорєва О.А., Світлицький А.О. Конспект лекцій з дисципліни «Анатомія людини», - 2020. – 172 с.
4. Шварц Л.О. Абрамчук О.М. Лабораторні роботи з курсу „Анатомія людини”, - 2012.
5. Чижик В.В., Запорожець О.П. Спортивна морфологія: навчальний посібник для студентів. – Луцьк: ПВД Твердиння, 2009.
6. Гриньків М.Я., Музика Ф.В., Маєвська С.М., Куцериб Т.М. Навчальний посібник для лабораторних занять з курсу «Анатомія людини». – Львів, ЛДУФК, - 2012.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання:
ІІ семестр – іспит

5. Засоби діагностики успішності навчання:

семінарські заняття, практичні роботи, письмові роботи, модульні контрольні роботи, іспит.

Засоби для проведення початкового, поточного, проміжного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти

початковий (семінарські заняття), поточний (виконання практичних робіт, письмових робіт), проміжний (виконання модульних контрольних робіт) і підсумковий контроль (іспит).